

INFORMACE Z ÚŘADU

Usnesení z 10. zasedání Zastupitelstva obce Šumvald ze dne 22. 2.

- ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje program 10. zasedání ZO Šumvald, konaného dne 22. 2. 2012.
 - ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje návrhovou komisi ve složení: Albert Solař, Luděk Zatloukal; ověřovatele zápisu ve složení: Navrátil Zdeněk, Květoslav Smrček a zapisovatele zápisu: Mgr. Evu Richterovou.
 - ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje správnost zápisu z 9. zasedání Zastupitelstva obce Šumvald bez připomínek.
 - ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje podání žádosti o dotaci na akci „Zateplení fasády Mateřské školy Šumvald“ v rámci programu POV Olomouckého kraje na rok 2012.
 - ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje Dodatek č. 4 ke smlouvě o závazku veřejné služby č. 1012065-09 uzavřené dne 24. 3. 2009 včetně dodatku č. 1 mezi Veolia Transport Morava a.s. a Obcí Šumvald.
 - ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje výsledky inventarizace majetku Obce Šumvald za r. 2011.
 - ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje podání návrhu na výpověď z bytu manželům L. a P. H. z důvodu řádného neplacení nájemného.
 - ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald odkládá schválení návrhu Olomouckého kraje na majetkoprávní vypořádání nemovitostí mezi Obcí Šumvald a Olomouckým krajem a ukládá starostovi obce vyznačit sporné úseky.
 - ▶ Zastupitelstvo obce Šumvald schvaluje podle Záměru převodu majetku prodej pozemku parc. č. 86/3 v k.ú. Šumvald o výměře 973 m², který vznikl rozdělením parcely č. 86, na základě geometrického plánu č. 417-71/2008 do podílového spoluvlastnictví V. Š., bytem Šumvald a J. Z., bytem Šternberk, za kupní cenu 150,-Kč/m² za účelem výstavby rodinného domu. Kupující uhradí před podpisem budoucí kupní smlouvy a smlouvy o nájmu kupní cenu.
- Zastupitelstvo obce Šumvald pověřuje starostu obce podpisem Smlouvy o nájmu a budoucí smlouvě kupní a Smlouvy o zřízení předkupního práva k nemovitosti po uhrazení zbývajících částky.

(vedení obce)

V pondělí 9. 4. je svátek a v tento den se svoz komunálního odpadu neuskuteční. Svoz odpadu proběhne až následující den, tj. v úterý 10. 4. 2012.

Sdělení FÚ Šternberk

V úterý 13. 3. 2012 od 8:00 do 15:00 hodin v zasedací místnosti OÚ v Šumvaldě budou pracovníci Finančního úřadu Šternberk přijímat daňová přiznání od občanů Šumvaldu a Břevence.

(vedení obce)

Jarní úklid vozovek

Oznamujeme občanům, kteří si chtějí před Velikonočními svátky zamést krajnice vozovky, popř. chodníky před svými nemovitostmi, ať tak učiní nejlépe o víkendech 24. – 25. 3. nebo 31. 3. – 1. 4. Následující pondělí tj. 26. 3. či 2. 4. budou pracovníci obecního úřadu hromádky štěrku odvážet. Prosíme, abyste hromádky připravili ke kraji vozovky tak, aby nebránily plynulému pohybu vozidel a chodců na komunikacích. Děkujeme.

(vedení obce)

Upozornění

30. 4. 2012 končí splatnost poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a také splatnost poplatků ze psů.

Také předplatné Šumvaldských novin se hradí do 30. 4. 2012. Při roznášce v Šumvaldě a Břevenci jde o částku 55,-Kč.

Žádáme občany, aby při platbách v hotovosti v pokladně obecního úřadu využívali v maximální možné míře úřední dny tj. pondělí a středa, vždy od 7:00 do 10:45 a od 11:15 do 17:00 hodin.

(vedení obce)

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

V březnu oslaví významné životní jubileum tito občané Šumvaldu:

Brachtl Jaroslav, č. 322	25. 3.	85 roků
Gux Josef, č. 241	15. 3.	83 roků
Šenk Zdeněk, č. 19	7. 3.	80 roků
Hartmannová Marie, č. 238	27. 3.	78 roků
Smrček František, č. 21	23. 3.	77 roků
Vytřísalová Anna, č. 377	10. 3.	77 roků
Bartoňková Marie, č. 227	25. 3.	76 roků
Bradová Danuše, č. 253	27. 3.	75 roků
Schwanzer Vilém, č. 277	3. 3.	74 roků
Kaller Jan, č. 334	29. 3.	72 roků
Malovaná Františka, č. 286	5. 3.	71 roků
Horák Jan, č. 145	14. 3.	70 roků
Štenclová Jaroslava, č. 230	26. 3.	70 roků
Urbášková Miroslava, č. 343	25. 3.	70 roků
Machalová Josefa, č. 298	19. 3.	68 roků
Vepříková Jiřina, č. 144	22. 3.	67 roků
Balcárková Milena, č. 77	5. 3.	65 roků

Smrček Květoslav, č. 270	8. 3.	65 roků
Vorlová Marie, č. 266	1. 3.	63 roků
Ing. Krestýn František, č. 71	3. 3.	62 roků
Solovský Jaroslav, č. 98	25. 3.	61 roků
Blažek Lubomír, č. 375	17. 3.	59 roků
Brachtl Jan, č. 167	21. 3.	58 roků
Smékal František, č. 96	15. 3.	55 roků
Smékalová Alžběta, č. 157	7. 3.	53 roků
Brachtl Zdeněk, č. 29	28. 3.	53 roků
Jílek Zdeněk, č. 413	15. 3.	52 roků
Libánek Cyril, č. 390	17. 3.	52 roků
Janoušek Oldřich, č. 263	26. 3.	52 roků
Valigurová Anna, č. 346	10. 3.	51 roků
Hniličková Milena, č. 57	23. 3.	51 roků
Ošťádal Jiří, č. 55	5. 3.	50 roků
Bahounek Miroslav, č. 171	31. 3.	50 roků

Břevence:

Brucknerová Milada, č. 45	15. 3.	71 roků
Habermann Miloslav, č. 6	9. 3.	63 roků

Štoppl Rostislav, č. 16	24. 3.	55 roků
-------------------------	--------	---------

Redakce Šumvaldských novin se připojuje ke všem gratulantům a přeje do dalších let pevné zdraví a životní pohodu!

V měsíci únoru se narodila HANIČKA POLCOVÁ, Šumvald č. 37

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým za slova útěchy, bohaté květinové dary a účast na posledním rozloučení s paní Helenou Lavrinčíkovou.

Manžel, rodina Lavrinčíkova a Jedličkova

KULTURA

Český červený kříž Břevence
si Vás dovoluje pozvat
na tradiční

SPOLEČENSKÝ PLES

který se uskuteční v sobotu
10. března 2012 od 20:00 hodin
v Kulturním domě v Břevenci

Hraje Duo Tylšar.
Vstupné 60,- Kč.

SRPŠ při ZŠ Šumvald Vás srdečně zve na

ŠKOLNÍ PLES

který se koná v sále paní Krestýnové
v sobotu 24. března 2012 od 20:00 hodin

K tanci a poslechu hraje FOFROVANKA
Soutěže o krásné ceny - hlavní cena LCD TELEVIZOR
Program: - polonéza vycházejících žáků 9. třídy
- taneční vystoupení žáků 1. stupně ZŠ
- bubnová show
Vstupné 70,-Kč v předprodeji; 80,-Kč na místě

Centrum pro rodiče s dětmi Delfínek, o. s.
Vás srdečně zve na

Dětský maškarní ples

který se koná v sobotu

31. 3. 2012 od 15 hod.

v sále Kulturního domu v ŠUMVALDĚ.

Akční program plný soutěží, parodií, scének, tanečků pro děti i rodiče, doprovázený pohádkovou diskotékou, si pro Vás připravil **Šašek Viky.**

Bohatá tombola!!!!!! Občerstvení zajištěno. Vstupné dobrovolné.

Výtvarné tvoření podruhé

Po úspěšném zahájení kurzů Výtvarného tvoření na téma UBROUSKOVÁ TECHNIKA, které se uskutečnilo 25. února, zveme zájemce na další pokračování tentokrát na téma **ŠPERKY**, které si můžete pod odborným vedením zhotovit **v sobotu 17. března od 14:00 hodin** v zasedací místnosti OÚ. S sebou si přeneste malé kleště štípačky, nebo si můžete pořídit speciální přímo pro tuto techniku (jsou k dostání v knihkupectví Tycho v Uničově). Materiál budete mít možnost zakoupit si od lektorky v úvodu kurzu.

(kulturní komise)

PŘÍSPĚVKOVÉ A ZÁJMOVÉ ORGANIZACE

Z ČINNOSTI ZÁKLADNÍ ŠKOLY:

Vypravování žáků 7. a 8. ročníku - dojmy z lyžařského výcviku

V neděli 12. února jsme se všichni sešli před tělocvičnou u školy a společně jsme naložili všechny lyže, běžky a batohy do autobusu. Poté jsme vše zkontrolovali a vyrazili do Karlova pod Pradědem již potřetí na lyžařský kurz.

Dorazili jsme na parkoviště před chatou, vyndali všechny věci a dali je panu majiteli do auta. Ten nám je vyvezl až k chatě a my jsme už jen s malými batůžky na zádech kráčeli 500m do kopce k chatě. V chatě jsme si rozdělili pokoje, zabydleli se. Za půl hodiny už jsme šlapali na svah.

Lyžovat uměl snad každý, ale bylo i co zdokonalovat a zlepšovat. Opět jsme byli rozděleni do čtyř družstev – 1. družstvo – „profesionální“ lyžaři, 2. a 3. družstvo – pokročilí a 4. družstvo – snowboardisti.

Každý večer jsme měli program – např. hry, diskotéku, video atd. Navštívili jsme také Wellness centrum Bruntál, kde jsme se mimo koupání také vyvalili ve sněhu. Ve středu ráno byly pořádány běžecké závody a odpoledne jsme si užívali na svahu. Další den nás čekaly slalomové závody, maškarní karneval na lyžích a také večerní lyžování. V pátek dopoledne jsme si pořádně zalyžovali a odpoledne jsme se opět všichni živí a zdraví vrátili domů.

Každý večer jsme měli program – např. hry, diskotéku, video atd. Navštívili jsme také Wellness centrum Bruntál, kde jsme se mimo koupání také vyvalili ve sněhu. Ve středu ráno byly pořádány běžecké závody a odpoledne jsme si užívali na svahu. Další den nás čekaly slalomové závody, maškarní karneval na lyžích a také večerní lyžování. V pátek dopoledne jsme si pořádně zalyžovali a odpoledne jsme se opět všichni živí a zdraví vrátili domů.

(Polc R., 7. tř.)

12. února se 7. a 8. třída vypravila na lyžařský výcvik. Tento výcvik absolvovali už po třetí. Po příjezdu na chatu jsme zjistili několik změn. Byli nově vymalované pokoje a dobrá kuchyně nám přišla také vhod.

Hned 1. den jsme vyrazili na svah. Rozdělili jsme se do tří lyžařských skupin a jedno družstvo bylo snowboardové. V těchto družstvech jsme lyžovali celý lyžařský kurz.

V úterý jsme měli odpočinkový den. 1. družstvo se ráno vydalo na běžky a odpoledne jsme strávili na bazéně v Bruntále. Ve středu jsme byli testováni běžkařskými závody. Čtvrtek byl pro nás velice zajímavý den, protože jsme vyšli na svah v maskách, které jsme si předem připravili, a u některých lidí jsme budili obdiv. Ještě tento den jsme zkusili noční lyžování, které se nám velmi líbilo. Také jsme se museli zúčastnit slalomů na lyžích a snowboardu.

Počasí bylo vcelku příznivé, až na pár dnů, sněžilo a bylo větrno. Každý večer jsme trávili všichni spolu v jedné z místností, kde jsme hráli různé hry.

(Chlebníčková H., Bedáňová M., 8.tř.)

Hodnocení I. pololetí školního roku v ZŠ Šumvald

V úterý 31. ledna jsme ukončili I. pololetí šk. roku 2011/12. Celkem 135 žáků si odneslo domů výpis vysvědčení. Pro naprostou většinu žáků to byl důvod k radosti a spokojenosti. Pro ostatní, kteří zaznamenali dílčí neúspěchy a nezdary, není důvod k panice a předčasným závěrům. Je dobré vše doma v klidu rozebrat, poradit se s vyučujícími a stanovit si postupné cíle. Výsledek této spolupráce se jistě dostaví.

Nejprve bych se ale zmínil o tom, co nového nám přinesl školní rok 2011/12. Vlastní školní vzdělávací program již postoupil do všech tříd. Znamená například výrazně větší a širší nabídku volitelných předmětů na II. st. Již od sedmého ročníku mají žáci 2 hodiny druhého cizího jazyka (německý). V osmé a deváté třídě přibývají další 2 hodiny. Žáci se rozhodli pro pohybové aktivity. Ve škole pracuje již třetím rokem asistent pedagoga. Dlouhodobě máme širokou nabídku zájmových kroužků. Je jich celkem 14 a žákům se věnují ve svém volném čase nejen učitelé, ale také rodiče a veřejnost (V.Gerhát, J.Sušeň, Z.Solovská, J.Dubová). Od 1. září máme opět nepovinný předmět náboženství. Vyučujícím je P. Mgr. Pavel Hodl. Dlouholetý celospolečenský problém – úbytek dětí – pokračuje i na naší škole. Zastupitelstvo obce opětovně potvrdilo výjimku z počtu žáků. Toto prozíravé rozhodnutí umožní zachování plnotřídní školy v Šumvaldě.

Významnou akcí, na které budeme pracovat v následujících dvou letech, je projekt „Peníze do škol“. Naše škola získala více než 900 000,- Kč. Tyto peníze jsou určeny na vybavení, tvorbu vzdělávacích materiálů, školení atd. Již před Vánocemi jsme vybavili všechny učebny I. stupně novými keramickými tabulemi s interaktivními dataprojektory. Učitelé dostali notebooky na tvorbu vzdělávacích materiálů. Znamená to další posun v modernizaci výuky.

Nový školní rok jsme zahájili s řadou změn v interiéru školy. Mezi největší akce patřila výměna oken v hlavní budově (jižní strana) (220 000Kč), nátěr podlahy v tělocvičně (200 000Kč). Prováděli jsme průběžnou opravu střech a řadu dalších větších nebo menších oprav (nové tlakové expanzní nádoby v kotelně, výměny radiátorů, čištění odpadů atd.) Vymalováním učeben, koridoru a šatny došlo k estetizaci školního prostředí.

Nyní tedy k hodnocení I. pololetí.

Celkem 75 (56%) žáků dosáhlo na vyznamenání. Z toho na I. st. 51 (72%) a na II. st. 24 (38%). Je to obdobný výsledek jako v předchozích letech. Bohužel máme jednoho žáka, který

neprospěl.

Na pololetní pedagogické radě jsme projednávali také chování žáků. Jednoznačně zde převládalo kladné hodnocení. Celkem 61 žáků (45%) má na výpisu zapsanu pochvalu třídního učitele především za pílí, dobrou práci a reprezentaci školy v různých soutěžích.

Bohužel bylo uděleno pět důtek ředitele školy a následně jedna snížená známka z chování za jednorázové vážné porušení školního řádu.

Celkem 5794 zameškaných omluvených hodin (průměr 43 hodin na žáka) patří k těm nejhorším v posledních letech. Nejlepší v docházce byli prvňáci – necelých 26 hodin na žáka. Naopak nejvíce „nemocní“ byli žáci 5. třídy – 73 hodin na žáka. Zajímavé také je, že tentokrát byli v docházce lepší žáci II. stupně.

Činnost školy byla od počátku školního roku bohatá na různé akce, soutěže, kurzy, vystoupení, exkurze atd. Žáci zde v praxi uplatňovali vědomosti a dovednosti získané v průběhu výuky. Nejvýznamnější akcí na začátku šk. roku (17. 9. 2011) byly oslavy „100 let školy“. Akce se připravovala téměř rok. Ještě jednou děkuji všem, kteří se na ní podíleli.

K dalším aktivitám patřili: plavecký výcvik 3.- 4. třídy, Medlovský cross, Scholaris, vystoupení dětí při setkání důchodců a vítání dětí, mikulášský a vánoční turnaj v košíkové, matematické soutěže, turnaj ve florbale, nejlepší běžec a výškař okresu Olomouc, vánoční besídka, lyžařský výcvik v Karlově p. Pradědem a řada dalších. Škola se také výrazným způsobem podílela na uspořádání Vánočního koncertu. Jeho úroveň ocenili nejen místní, ale také řada cizích návštěvníků. Tímto děkuji všem učitelům a žákům za vzornou reprezentaci školy a obce Šumvald.

V těchto dnech ukončili svoje rozhodování nad přihláškami žáci deváté třídy. Novelou „Školského zákona“ došlo opět ke změně v počtu podávaných přihlášek – ze tří na dvě. Termín podání přihlášek je do 15.3. Veškeré úsilí nyní žáci směřují k co nejlepší přípravě na přijímací zkoušky. K tomu jim pomáhají učitelé nabídkou pravidelného doučování a přípravy na testování.

Veškeré podrobné informace o činnosti školy včetně bohaté fotogalerie najdete na našich webových stránkách: www.zssumvald.cz a také v pravidelných článcích v Šumvaldských novinách.

(Mgr. Ladislav Vyhnálek, ředitel ZŠ Šumvald)

Ředitelka Mateřské školy v Šumvaldě vyhlašuje na 12. a 13. 3. 2012 zápis do mateřské školy na školní rok 2012/2013.
Zápis proběhne od 8:00 do 11:30hod.
Zákonný zástupce se dostaví s rodným listem dítěte.

SDH Šumvald pořádá
v sobotu 31. března 2012 od 8:00 hodin
SBĚR STARÉHO ŽELEZA.
Hasiči prosí občany, aby železo nechali nachystané za brankou, sami si ho odnesou a naloží.

ZAJÍMAVOSTI, STATISTIKA

Vážení spoluobčané, sestry a bratři.

Chtěl bych vás nejprve pozdravit a připomenout jedno výročí, které si letos u nás v Šumvaldě připomeneme. Výročí, ať naše či jiných, jsou vždy chvílemi, které nám připomínají, že nějaký čas je za námi a většinou nás taková skutečnost vede k vděčnosti a oslavě.

Chci připomenout jedno výročí, které přesahuje život každého z nás. Ve věži našeho farního kostela sv. Mikuláše je jeden zvon, který je nesmírně historicky cenný. Zvon, slovo, které označuje hudební nástroj známý každému z nás. Ráno, v poledne a večer zve k modlitbě, oznamuje čas bohoslužby, ale také vyprovází naše zemřelé na jejich poslední cestě na této zemi. Jeho zvuk zná každý z nás. Kdysi jsem slyšel, že obec, kde není slyšet zvon, je mrtvá. Zvon je jakýmsi „hlasem“, který nám připomíná duchovní věci, který nám připomíná Boha, hlas zvonu je vždy pozvánkou pro setkání s Bohem. Není to věc jen tak „pro nic za nic“, ale má svůj hluboký smysl. Je na nás – lidech – abychom tento smysl hledali a odhalovali.

Zvon na naší kostelní věži, o kterém píší, zní naší obcí již 510 let. Takže jeho hlas mohli slyšet naši rodiče, prarodiče, praprarodiče, ... ten hlas můžeme slyšet i my. Rychlým odečtem letopočtů zjistíme, že jsme ještě v době gotiky, konkrétně v roce

1502, kdy náš zvon vznikl v olomoucké dílně zvonaře Jana Kondlera, který je také nazýván mistr Jan. Sám letopočet vzniku z něj dělá jeden z nejstarších zvonů na Moravě. Jeho cena stoupá i tím, že má na „dosah ruky“ dva mladší bratry. První je na kostele sv. Vavřínce v Nové Hradečné, kde je zvon datován rokem 1503 a druhý je na věži kostela sv. Jiří v Libině; tam je zvon datován do roku 1504. Na ceně našemu zvonu přidá i to, že přežil světové války, kdy drtivá většina zvonů padla na válečné účely. Proč náš zvon „přežil“ válku? Teorii jsem slyšel více, ale historicky podložená je následující. Od zrekvírování byly všechny tři zmíněné zvony zachráněny díky svému stáří a tomu, že tvoří „soubor“. Jejich zachráncem může být označen univerzitní profesor a uznávaný historik, rodák z Hradce, Mons. Jan Nevěřil, který díky svým znalostem a schopnostem přesvědčil úřady, že tyto tři zvony jsou tak cenné, že je nutné je zachovat a ochránit před rekvirací. Jak můžeme posoudit, jeho posudek byl brán vážně. Tento kněz je pochován na hřbitově v Nové Hradečné v blízkosti sakristie.

Alespoň tolik slov o gotickém zvonu, který můžeme dennodenně slyšet. Již 510 let zve svým hlasem k Bohu a troufám si napsat, že ještě mnoho let zvát bude. A přeji každému z nás, abychom nebyli hluchí.

(P. Vladimír Mrázek, duchovní správce Šumvaldu)

Počasí v únoru 2012

Teplotně byl letošní únor s průměrem -4,3°C třetím nejchladnějším únorem od roku 1960 za únor 1965 -6,8°C a 1963 -5,8°C. – Letos byla velmi studená první polovina měsíce s prům. teplotou -9,8°C, druhá polovina byla teplejší s prům. +1,7°C. **Maxima** teploty 10°C bylo dosaženo 29/2, na **minimum** -17,7°C poklesla teplota 29/2. Nejteplejším dnem února s průměrem 6,9°C byl 29/2, **nejchladnějším** dnem s prům. -14,8°C byl 3. únor. Únor měl 22 dnů s mrazem, z toho 11 ledových a 3 arktické.

Na srážky byl únor bohatý, dosáhl 57,2 mm (150,3% N) v 11-ti dnech, 9-krát sněžilo, 2-krát přšelo. 15/2 spadly nejbohatší srážky – 37 mm. Únor měl 5 dnů jasných, 10 oblačných a 14 zamračených. – Vítr vál 12-krát v východních směřích, ze západních 15-krát a ze severu 2-krát.

(pozoroval ve středu obce Mgr. Miloslav Makas)

Vlastníci půdy se mohou těšit na vyšší pacht (nájemné)

V roce 2012 se přiblíží přímé platby zemědělcům na půdu v ČR na 90% úroveň starých zemí (EU – 15), vedle toho se ceny většiny zemědělských komodit na společném evropském trhu EU-27 stabilizovaly na rekordní úrovni, slibující prosperitu. Ta se již dříve ve starých zemích EU – 15 promítla do ceny půdy a také i v nájmu za její užívání (pacht).

S vysokou pravděpodobností lze předpokládat, že vzhledem k opakovanému nenaplnění mléčných kvót v zemích velkých producentů jako např. Německo, zvyšující se poptávkou po zemědělských komoditách, rozvojem alternativních zdrojů energie poroste i cena zemědělské půdy i v ČR. Na úroveň Nizozemska nebo Dánska se jen stěží dostane (více jak 25.000Euro/ha), tam vlastníci pozemků dostávají nájem v

Přímé platby (přil. Nařízení rady 1782/2003)

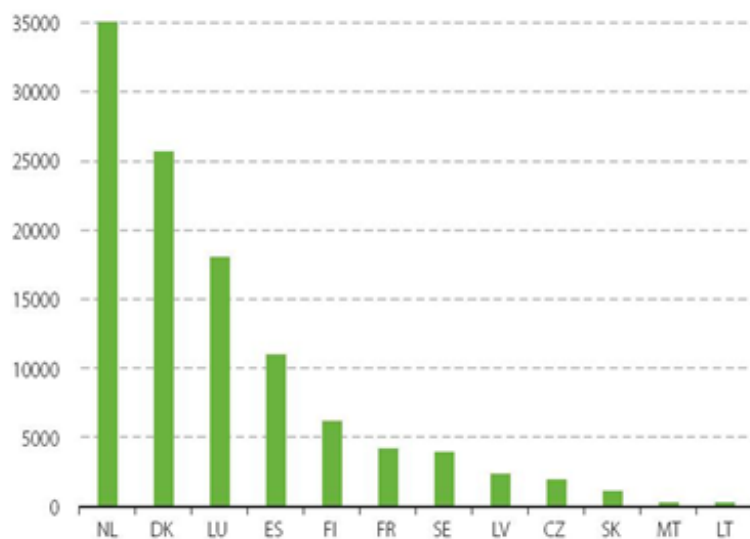
Rok	EU		ČR	celkem	
	%	mil. €	mil. €	mil. €	mil. Kč
2005	30	227,9	256,4	484,3	12 108
2006	35	265,7	256,4	522,1	13 053
2007	40	324,4	256,4	580,8	14 520
2008	50	427,8	256,4	684,2	17 105
2009	60	513,2	256,4	769,6	19 240
2010	70	598,5	256,1	854,6	21 365
2011	80	683,9	170,7	854,6	21 365
2012	90	769,3	85,3	854,6	21 365
2013	100	854,6	0,0	854,6	21 365
celkem	x	4 665,3	1 794,0	6 459,0	161 475

Zdroj : VUŽV Praha - Uhřetěves

přepočtu **10.000-12.000 CZK/ha**. Prvním slibným signálem zvyšování nájmu je sousední Slovensko, kde nájem za ha dosahuje v některých lokalitách v přepočtu **3000 CZK/ha**.

V příhraničních oblastech zejména v západních Čechách nájem za půdu již v některých místech překročil hranici **5.000 CZK/ha**. Na Prostějovsku dokonce majitelé dostávají více než **50.000 CZK/ha** v případě pronájmu půdy pro solární využívání. Převážně zahraniční společnosti působící na našem území zvyšují cenu půdy a nájemné skokovým způsobem, protože omezení produkce dané kvótovým systémem je přežitkem, státní zásahy do tržního podnikání i v zemědělské výrobě vedlo loni v některých zemích jako např. Norsko k zavedení přidělového systému a k nedostatku některých potravin (máslo), lze proto všeobecně očekávat růst poptávky po půdě.

Ceny zemědělské půdy v Euro /ha v EU dle zemí

* The data collection method used by the MS is not completely harmonised

Graf : cena zemědělské půdy za ha v Euro dle zemí

Zdroj : VUŽV Praha – Uhřetěves a Eurostat

Není se proto co divit, že v ČR, kde je více jak 90% půdy v pronájmu se požadovaná prodejní cena začíná postupně **přibližovat až na 200.000 CZK / ha** a stane se brzy realitou, tak jako tlak na zvýšené nájemné za půdu, které ještě více podpoří vydávání církevní půdy v dohledné době. Příkladem může být již dnes sousední Slovensko, kde si místní církev společně se zahraničními subjekty, které tam podnikají cení půdu hodně vysoko, jako je tomu v případě staré EU-15 (viz. graf ceny zemědělské půdy v EU)

Graf : aktuální vývoj cen vybraných zemědělských komodit na burze

(Ing. Dušan Kyselý)

NĚCO Z HISTORIE ...

Paměti Josefa Šenka

Musím se zmínit, když v minulém článku jsem uvedl, že první kombajny měly špatné žací ústrojí, neboť nebyly schopné ušet obilí s podsevem vojtěšky nebo jetele, ani polehlé obilí nebo příliš husté zaplevelení. Proto bylo nutné nařádkovat, sklizeň těchto ploch kombajnem se sběracím zařízením byla rychlejší a bez poruch, zrno bylo čistší, sušší bez příměsí zelených zbytků plevle a podsevu. Proto jsme se snažili co nejvíce obilí nařádkovat, což ovšem pro čtyři kombajny jsme nepostačili, proto se někteří kombajnieri trápili přímým sečením ostatních ploch. Navíc bylo to krátce po scelování pozemků po soukromém hospodaření, po rozorání mezí a cest, takže porost byl značně nesourodý po různých předplodinách se značným zaplevelením vytrvalých plevelů. Protože jsme neměli ještě dost dosoušecích zařízení obilí, vyžadovalo to hodně úsilí a starostí sklídit a vyčistit obilí v optimální vlhkosti, aby se na sýpkách nezkažilo, k čemuž právě přispěla sklizeň nařádkovaného obilí.

Sklizeň a sušení píce a luk vyžadovala mnoho ruční práce. Dokud byly koně, sečení se zajistilo koňskými žačkami, též obracení a shrabování se dělalo koňmi. Vojtěška po zavadnutí se rovnala ručně na sušáky, po doschnutí se naložila na fůry, skládala se ručně na půdy nebo do kůlny. Ve třech stodolách jsme měli zabudováno dosoušecí zařízení. Zavadlá vojtěška se skládala na latěné pódium, pod které se silnými ventilátory vhněl vzduch. Později dosoušecí zařízení bylo vybudováno v nové ocelokolně na živočišném středisku i v menší ocelokolně u porodny. Tam už se naskladňovalo i vyskladňování provádělo nakladačem.

V JZD jsme měli na 136 ha luk a pastvin. Sečení, obracení a shrabání se dělalo koňmi, kopkování ručně. Rozházání kopek ručně, obracení a shrabání koňmi, nakládání na fůry a skládání ručně. Obtížně se sháněly ženy na sušení, každá měla zabranou řepu na jednoci, neochotně šly na jinou práci. Když přibýly

traktory, objevil se kopkovač sena. K tomu bylo nutné seno nehrázkovat. Sehnali jsme praktický skulovač závěsný za traktor, pracovní činnost byla poháněna vlastními pojezdovými koly, šířku měly 3 metry, mohly se zaháčit tři šikmo za sebe, vznikl záběr osm metrů. Přepnutím páky stroj buďto obracel, nebo skuloval. Utáhla to pohodlně i pára koní. Na přepravu po cestách se zaháčily za sebou, takže zabraly šířku traktoru. Sháněli jsme ještě jeden takový agregát, ale už nikde nebyl. Škoda, takový systém by se osvědčil místo dnešních složitých těžkých obrabečů a skulovačů. Postupem času byly na kravínech 1,2,3 zabudovány drápky na vysuté drážce na skládání sena z fůr na půdu nad kravíny. Přes veškerou snahu byla sklizeň sena v JZD málo produktivní, protáhla se celý měsíc, za den jsme dokázali sklídit nejvýše 25 fůr sena. Vzpomínám, že za soukromého hospodaření měla celá dědina za týden po senoseči. V Šumvaldě bylo 100 větších zemědělců, když každý svezl nejméně jednu fůru sena denně, bylo to 100 fůr, ale někteří svezli 2 i 3 fůry denně.

Po několikaletých nevydařených snahách nadřízených orgánů zrušit sušení sena a zavést senážování, začaly se konečně

budovat velkokapacitní haly s automatickým dosoušením a mechanickým naskladňováním i vyskladňováním, výroba sena byla úplně bez lidské práce.

V začátcích JZD orbu a přípravu půdy na setí nám prováděla Strojní stanice. Rozhazování umělých hnojiv před setím se provádělo ručně, až šikovní opraváři vyrobili rozmetadlo za traktor, které nám sloužilo než přišlo továrně vyrobené rozmetadlo. Selo se koňmi osvědčenými lžičkovými stroji. Po roce 1960 přibývalo traktorů až úplně vyřadily koně, zakoupili jsme i pásový traktor DT54, brzy i další pásový traktor, takže obstaraly orbu i přípravu na setí. Střediskové Státní strojní stanice se rušily, soustředily se na novém středisku u Brníčka a specializovaly se na chemickou ochranu rostlin pro JZD a Státní statky, měly též kombajny a jiné speciální velké stroje.

Příprava na setí se prováděla pásákem agregátem smyků a bran 10 m širokým, nebo 15 m širokým, druhým pásákem jsme seli obilí agregátem tří válečkových secích strojů o záběru 9 m. Když se selo jedním secím strojem kolovým traktorem, byly za secím strojem zaháčeny brány na zavlažení.

(Josef Šenk st.)

ALEŠ BALCÁREK - BÁSNÍK PROBUZENECKÉ DOBY

Počátkem května 2012 vzpomenu šumvaldští občané 150.výročí tragické smrti svého slavného rodáka, nadějněho básníka Nerudovy doby Aleše Balcárka. Když Jan Neruda psal o nepřírozeném náhlém skonu dvaadvacetiletého básníka, navrhl, aby mu na pomník umístili nápis „Zhynula naděje“. Odhadoval, že Balcárkovi chybělo pouhé desetiletí, aby se stal slavným uznaným talentem.

Ještě téhož roku, kdy básník zemřel (1862), byla vydána knížečka jeho veršů (52 strany) s tímto výmluvným titulem: „Alexandra Balcárka Pozůstalé básně, věnované od zvěčnělého spisovatele čackému, vlastnilovnému studentstvu moravskému. Vydali přátelé jeho v Praze žijící. Čistý výnos obrátí se na jeho pomník.“ – V roce 1875 vyšly Pozůstalé básně v novém vydání s básnickovým životopisem. Nebyl tedy Balcárek zapomenut, naopak obě vydání svědčí o jistém ohlasu jeho díla v tehdejší společnosti. Probouzela se totiž a ke slovu hlásila mladá Morava a toto hnutí vyneslo a na svůj prapor si připsalo jméno Balcárkovo.

První a poslední literárně historicky fundované vydání pořídil roku 1913 profesor dr. Miloslav Hýsek, který i v titulu edice zdůraznil, že jde o básně psané Moravanem. Shrnul všechny tehdy dosažitelné texty a připojil bibliografii, zbytky deníku a korespondence.

V roce 1937 byl vydán výbor „Z díla Aleše Balcárka (uspořádal Bedřich Slavík) a v roce 1940 sborníček na paměť stých narozenin básnickových. Redaktor sborníčku Milan Rusínský jej nazval Nerudovými „Zhynula naděje“. V roce 1962 k stému výročí úmrtí hodnotil jeho dílo dr. Josef Polák pod názvem „Básník bojovník“. V roce 1986 si vybral student Univerzity Palackého Jan Šula jako téma diplomové práce „Život a dílo Aleše Balcárka.“

Život Aleše Balcárka

Básník a novinář Aleš Balcárek se narodil 21.února 1840 v Šumvaldě, ve vesnici vzdálené 7 km od Uničova. Otec Aleš Balcárka, Antonín Balcárek, pracoval nejdříve jako mydlář, v době narození Aleše byl už hostinským v dnešní Blahákově restauraci v Šumvaldě. Svou matku Barboru Balcárkovou, rozenou Kouřelovou, Aleš téměř nepoznal, zemřela nedlouhou dobu po jeho narození. Otec se brzy po smrti své první manželky znovu ženil, takže malého Aleše a jeho sestru Evu, k níž brzy přibyli další nevlastní sourozenci, vychovávala macecha Terezie Balcárková, rozená Hejtná, která bydlela na č.99.

Aleš byl od malička velice chápavý chlapec, nadaný, pamětlivý, přemýšlivý a citlivý. Bystře pozoroval věci a svět kolem sebe, vše pozorně vyslechl, ovšem přiměřeně jeho věku, hluboce uvažoval, zajímal se o příčiny a podstatu různých věcí a zákonitostí. Jako osmiletého chlapce ho posílá otec na tzv. výměnu (jak se v tehdejší době pravilo na „veksl“) do sousední německé vesnice, aby se přiučil němčině. V tomto prostředí pobyl Aleš 3 roky. Sám na toto období svého života vzpomíná ve své biografii. Uvádí: „Stár asi osm roků, putoval chlapec z

domova, z rodiny domácích, putoval ze sídla rodinného klidu a utěšení, by zkusil, jak jest jinde kromě domu otcovského. Bylo to roku, pak-li se nemýlím 48., kdež já na výměnu dán, bych v odlehle vesnici zíraje zcela neznámé tváře lidí jazyku německému s naučil na újmu mateřštiny své. Již tato okolnost mluví nehezky pro vyloučení předčasné z kruhu domácího, nedotýkajíc s právě jiných z toho vyplývajících, ne právě radostných následků odcizení se rodinnému životu domácímu. Nemohu nikdy blahorečiti okamžiku onomu, jenž mne zbavil domova, by mne uvedl v ruce cizí, kdeže schází oné vroucnosti a mocné působivosti, jež dojemně na ducha a vývin působí. Nedá se vůbec popírat, že okolnosti obklopující léta dětinská nemálo účinkují na duševní a mravní vyvinování člověka a blaze tomu, jehož se rodičův zdravého rozumu a o blaho svých dětí počlivých dostalo. Nebudiž to však řečeno na újmu pečlivosti otce svého, jemuž rač bože dáti věčný pokoj. Činilť on zajisté vše, čím dosíci chtěl, by dítěti jeho všeho dobrého se dostalo.

Já byl tedy mezi Němci uče se jejich řeči, uče se jí a vlastní zapomínaje. Jak krušno a ouzko mi bylo mnohdykrát kolem

srdce, vidícímu se sám a sám mezi cizími lidmi a jak podivno mi sluchu, když někdy jsem navštívil domov svůj, slyše podivné mi odvyklé odnenáhlu zvyky, jimž často duše má nerozuměla, v nichž své city a přání vyjeviti mi zatěžko bylo.“(Slavík B.: Z díla Alše Balcárka 1937).

Aleš nevzpomíná na toto období tří let zrovna šťastně. Balcárkův otec viděl v tomto pobytu přípravu na další studia. Po absolvování základní školy v blízkém Uničově odchází mladý Balcárek studovat na gymnázium v Olomouci, tehdy ještě německé. První léta studia byl Balcárek tzv. fundatistou neboli zpěvákem v kostele u sv.Mořice. Již od začátku patřil mezi nejlepší studenty a pro svou bezprostřednost a milou povahu byl mezi spolužáky velmi oblíben. Během studia si začíná stále více uvědomovat svoje vlastenectví, plně se věnuje studiu a četbě. Velký vliv na Balcárka má i přímé působení vlasteneckého profesora Vaňka, který ho přivádí k jasnému poznání své národnosti.

Balcárek se věnuje při studiu náruživě četbě. Čte české knihy, sjednává si přístup k různým knihám a časopisům, brožurám a básním. Tak poznává základní charakter skladby českého jazyka, učí se, že je nutno psát ušlechtilým jazykem, ale zároveň jasným a srozumitelným. Zvláště si oblíbil dílo Boženy Němcové. To potvrzuje úryvek z jeho autobiografie. V životopise píše:

„Vida kolem sebe spisy české, nahlídnul jsem nejednou do nich, čítaje tu a tam. Než jak divno mi vše znělo, já zvukům těm a smyslu jejich temně porozumíval. Byl jsem posud toho náhledu, že mateřština nesahá nad odbor v němž já se potácel, že to a ono u nás jaksi říci se nemůže, já ač studným kýmsi dojmem, se domníval. Avšak tu ve mně samovolně

neodolatelná touha vzplála, bych spisům, kteréž jsem okolo sebe vídal, rozuměl. I vrhl jsem se silou odhodlanosti a vůle své a pracoval jsem k tomu, bych se onoho stanoviska domohl, kdež bych mluvou svou obstojně vládl a vyjádřiti sto byl. Shledal jsem, že ač mne to namáhání stálo, přece na zmar snaha má se nevynakládá a nebylo mi tuto milejším zjevem na světě nad knihu v národním rouše oděnou. Dychtivě jsem sahal po knihách českých a co mi síly peněžité, kterýchžto ovšem valně nebylo, stačiti mohly. Malý rostlinář, pohádky od Boženy Němcové, Zlaté klasy, Mouřenínky. Původní romány mnoho jiných blažily oko a ducha mého, jsouce mým drahocenným jměním. Ó, žehnané doby národního se probuzení! Čtení knih domácích vzňalo ve mně touhu počtení všeho poučného a vědydychtivost byla ve mně dosažena, národní zpěvy se staly mým zájmem, výleven mého vlastenecky naladěného srdce. Ó, což dychtil duch můj po vlastním, samostatném, neodvislém vzdělání sebe.“

Na studiích se Balcárek začal brzy potýkat s hmotnými a finančními problémy, neboť otcův příspěvek na studium nestačil na úhradu všeho potřebného – na byt, jídlo a doplňky šatstva. Nedostatek finančních prostředků kryl poskytováním kondic slabším spolužákům, většinou příslušníkům měšťanských vrstev.

V době jeho gymnaziálních studií se objevují i první příznaky jeho časté zádumčivosti a skepse se ještě více prohlubují, když v roce 1855 předčasně umírá jeho otec. Balcárek se stává sirotkem a svou stupňovanou bolest a stesk po mrtvých rodičích vystihuje

v melancholické básni „Sirý mládenec“. Po otcově smrti upadá Balcárek do ještě větších hmotných těžkostí, protože jeho nevlastní matka mu postupem času není schopna poskytovat dostatečnou podporu na studia. Zároveň se mu stále více a více protiví zastaralé a zmechanizované školské metody německého olomouckého gymnázia, poznává, že současná situace na škole přispívá spíše k ubíjení ducha i těla a ne k jeho rozvoji. Sám Balcárek se o této skutečnosti zmiňuje ve své krátké biografii. Píše:

„Tu krutě zasáhl osud do životních zdraví mého žil a já začal mrzutě a flegmatiky pohlédati na školský život, v jehož poměry mi bylo těžko se vpraviti. Smrt zachvátila mi otce a tu stál jsem v samotě, dívaje se smutně budoucnosti v tvář. Naléhání od matky nevlastní, by brzy k něčemu se došlo a já přece něčeho se dodělal, rozrývalo útroby mé, člověka nevědoucího, komu se v poradu dáti – nevěda kam se obrátiti. Zhnusilo se mi odměřené, pravidlované, řemeslnicky odbývané a formulované študování školské. Já prahnu po samostatnosti, bych tužbám svým vyhověl, bych srdce své ukonejšil. Vnitřní neduh a potloukání se po hodinách poráželo ducha mého, zápasícího s hmotou, hledajícího pokoje a odpočinku. Než márně namáhání. Byloť mi mocnou útěchou viděti a sledovati ruch, zdar a pokrok ve věci národní, ale marné bylo vše léčení, školský prach nepřál a nepřeje doposud dosažení opětného, dříve tak pevného a stálého zdraví, jakéhož v takových okolnostech duše má bezpochyby marně žádá a s dovolává. Nevím jaké budoucnosti kráčím vstříc, a nemohu se trudných myšlenek sprostiti, jež si truchlý a náhlý konec věštiti se vidí. Hyne konečně tělo, byť i sebepevnějším duchem a vůlí držáno.“

Jeho hloubavé nálady se ovšem často střídají s okamžiky plnými radosti, pohody a uspokojení. V těchto šťastných chvílích chodívá podle vyprávění spolužáků a přátel sám často do polí v okolí Olomouce, pozoruje přírodu, z níž čerpá energii pro „další pouť v tomto slzavém údolí“

Fyzickou podobu Alše Balcárka z tohoto období si můžeme představit podle vyprávění Václava Suchého, obuvnického mistra v Šumvaldě, narozeného roku 1846. Z něho se dovídáme, že Balcárek byl štíhlé prostřední postavy, snědé obličeje, nosil dlouhé černé vlasy a byl vždy zadumaný a zamyšlen. Nosil národní oblek se šňůrami. Na Balcárka ovšem vzpomínají i další šumvaldští občané. Jejich vzpomínky shromáždil L.Koudelka a uveřejnil je ve sborníku „Světlé památce Aleše Balcárka k padesátiletému výročí jeho úmrtí“.

V letech Balcárkova studia český veřejný život v Olomouci téměř neexistoval, nepůsobil tu ani jeden oficiální český spolek, nevycházel ani jeden český časopis. Pracoval zde pouze úzký hlouček vlastenců, jejichž řady rozšířil i mladý Balcárek. Tento vlastenecký kroužek měl velký vliv na vytváření jeho národního uvědomění. Balcárek poznával historii naší země i českého jazyka, přesvědčil se o jeho životaschopnosti a síle, rodí se u něho pevná vůle pracovat pro svůj slavný, ale porobený národ. V této době byl veškerý národní, kulturní a politický život poznamenán rostoucím bachovským absolutismem snad nejvíce. Byla to doba, kdy i pouhé vyslovení slov jako vlast, Čech, národ, právo nebo svoboda bylo velice nebezpečné. (Pokračování v dalším čísle.)

(zpracoval z podkladů obecní kronikář Mgr. Miloslav Makas)

Šumvaldské noviny vydává Obecní úřad v Šumvaldě nákladem 300 výtisků. Vydávání povoleno pod. č. MK ČR E 12535.

Příspěvky odevzdávejte vždy nejpozději k 25. dni v měsíci na Obecní úřad v Šumvaldě.

Redakce ŠN, Obecní úřad, 783 85 Šumvald 17, www.sumvald.cz / e-mail: redakceSN@seznam.cz